

Czwarte piętro

Pismo Instytutu Pedagogiki
Nr 4 (5/6)/2022

Maria Grzegorzewska oczami studentów APS
autorka pracy: Julia Makuch

W numerze m.in.:

- Relacje z obchodów jubileuszu Uczelni
- Wywiad z Dyrektorem Biblioteki Joanną Potęgą
- Forum Naukowe Polska-Ukraina

Spis treści

Tytulem wstępu...

Od redakcji..... 3

Sami o sobie

Nasi pracownicy..... 4

dr Ewa Lewandowska-

-Tarasiuk 4

dr Magdalena Ostolska 5

mgr Piotr Chróściak..... 5

mgr Katarzyna

Kasperkiewicz-Morlewska . 6

mgr Adam Pietruszka 6

Portret Człowieka

Wywiad z Joanną Potęgą . 7

Dzieje się

To co było 12

Kurs tutorski w APS..... 14

Przed nami 15

Manifestacja wsparcia, przy-

jażni i współpracy, czyli

IX Forum Naukowe „Pol-

ska – Ukraina” 15

Nasze publikacje 17

100-lecie

Jubileusz 100-lecia

i towarzyszące mu

wydarzenia 18

Dzień dobry

Grzegorzewska..... 20

Listy do M..... 21

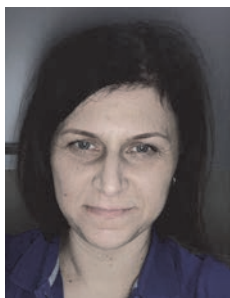
Tam, gdzie urodziła się

Maria Grzegorzewska 22

Kącik Pani Doroty

Kilka słów do... 23

Redakcja:

dr Anna Górka-Strzałkowska

dr Magdalena Ostolska

dr Beata Szurowska

dr Maria Trzcńska-Król

kontakt do redakcji:

e-mail:

4pietro@aps.edu.pl

Od redakcji

Aktualny numer naszego „Czwartego piętra” zamyka rok akademicki 2021/22 i cóż tu ukrywać, rok pełen pracy i wyzwań, ale również ważnych osiągnięć. Rok w którym rodziły się nowe kierunki i specjalności, rok Marii Grzegorzewskiej, 100-lecie Uczelni i pierwszy rok istnienia naszego Newslettera. Na naszych łamach staramy się by wszyscy mieli możliwość lepszego wzajemnego poznania się, nawiązania bliższych relacji. Chcemy mówić o pasjach naszych pracowników – tych zawodowych i poza zawodowych, chcemy się wzajemnie inspirować.

W tym numerze gość szczególny – Joanna Potęga – Dyrektorka Biblioteki APS. Poznacie też Zakład Wychowania Literackiego i Muzycznego – malutką, ale prężną jednostkę, silnie zaznaczającą swoją obecność i rolę w życiu kulturalnym Uczelni. Jak zawsze zapoznamy się z aktualnościami i z wydarzeniami, które tworzyły naszą codzienność zawodową. I chociaż pewnie wszyscy jesteśmy już myślami i sercem na wakacjach, to warto spojrzeć za siebie by stwierdzić, że tym razem to na pewno będzie bardzo zasłużony czas odpoczynku.

Pozdrawiamy serdecznie

Redakcja

Nasi Pracownicy

W tym numerze przedstawiamy sylwetki pracowników
Zakładu Wychowania Literackiego i Muzycznego.

dr Ewa Lewandowska-Tarasiuk – kierownik Zakładu Wychowania Literackiego i Muzycznego

Fot. T.Piotrowski

Doktor nauk humanistycznych, filolog, pedagog, pianistka, Kierownik Zakładu Wychowania Literackiego i Muzycznego w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, profesor Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie w Londynie. Ma także wykształcenie muzyczne. Jest

autorką książek z dziedziny kultury literackiej i kultury języka, m.in.: *Kultura literacka w pracy pedagoga*, *W teatrze prezentacji. O sztuce perswazji*, *Sztuka występów publicznych* (trzy wydania), *Każdy w sobie cień pięknego nosi...* i współautorką wielu publikacji naukowych i popularnonaukowych.

W Dzienniku Polskim – Tygodniu Polskim w Londynie od lat pisze stały esej w kolumnie: *Słowa, Obrazy, Dźwięki...* Pi-sze artykuły naukowe, bierze udział w audycjach radiowych i telewizyjnych. Jest laureatką nagród, m.in. prestiżowego odznaczenia PRO PATRIA za zasługi i wkład Kultury Polskiej w Kulturę Europejską. Prowadzi wykłady i warsztaty literackie w kraju i na Polskim Uniwersytecie PUNO w Wielkiej Brytanii, których efektem jest, wydana pod jej redakcją *Moja radość pisania... Strofy znad Tamizy i znad Wisły*, Warszawa-Londyn (2009), z pięknym przesłaniem ostatniego Prezydenta na Uchodźstwie, Ryszarda Kaczorowskiego. Członek Polskiego Towarzystwa Retorycznego i Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie.

Obiektem jej zainteresowań naukowych jest SŁOWO, kultura literacka, kultura językowa, kultura muzyczna, edukacja kulturalna... i przyjaciele...

dr Magdalena Ostolska

Fot. T. Piotrowski

Pochodzę z rodziny nauczycielskiej i długie lata szczyliłam się tym, że jako jedyna nie nauczam.... Aż przeznaczenie z nienacka postawiło mnie przed faktem bycia wykładowcą i... jest świetnie. Czasem los jest mądrzejszy niż my sami. Spełniłam swoje dziecięce marzenia. Skończyłam studia aktorskie we Wrocławiu, stanęłam na scenie i przed kamerami, a teraz korzystając z tego doświadczenia, staram

się coś przekazać Studentom. Moją pasją i głównym zajęciem jest praca nad głosem w mowie, „uwalnianie” prawdziwego głosu, poza tym wciąż i nieustannie teatr i aktorstwo. Kocham sztukę w przeróżnych odsłonach, piesze wycieczki w dobrym towarzystwie. Cenię i lubię ludzi. Mam pewność, że to co najciekawsze jeszcze przede mną i bardzo mnie to cieszy.

mgr Piotr Chróściak

Absolwent Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie na wydziale Edukacji Muzycznej, specjalność Dyrygentura Chóralna – uzyskany tytuł magistra sztuki i uprawnień pedagogiczne do nauczania przedmiotów muzycznych.

Ukończył Studia Podyplomowe z zakresu kształcenia muzyczno-ruchowego, rytmiki, emisji głosu i muzykoterapii przy Akademii Pedagogiki Specjalnej. Doktorant tejże Uczelni.

Realizuje także doktorat artystyczny w zakresie dyrygentury przy Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie.

Staż pedagogiczny w Musikschule des Emslandes w Papenburgu /Niemcy/.

Doświadczenie w zakresie pracy pedagogicznej i artystycznej –

współpraca z licznymi chórami, zespołami wokalnymi, zespołami instrumentalnymi w kraju i za granicą.

Prowadzi zajęcia z emisji głosu indywidualne i zbiorowe z młodzieżą i osobami dorosłymi.

Wykładowca emisji głosu na Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie.

Współautor literatury naukowej – dydaktycznej /artykuły z konferencji naukowych/.

Udział w wielu konferencjach, kursach i szkoleniach pedagogicznych i artystycznych w kraju jak też poza jego granicami.

Praca z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną w zakresie muzykoterapii.

Dyrygent chóru seniorów – prowadzenie emisji głosu.

Fot. archiwum własne P. Chróściak

Swoje zainteresowania skupia na szeroko rozumianej sztuce muzycznej, pedagogice, pedagogice specjalnej, psychologii, socjologii, informatyce oraz turystyce.

mgr Katarzyna Kasperkiewicz-Morlewska

Asystent w Zakładzie Wychowania Literackiego i Muzycznego w Instytucie Pedagogiki. Ukończyłam filologię polską i pedagogikę (profilaktyka społeczna i resocjalizacja) na Uniwersytecie Rzeszowskim oraz studia doktoranckie w zakresie Literaturoznawstwa na tej samej Uczelni. Jestem absolwentką studiów podyplomowych z oligofrenopedagogiki, logopedii i neurologopedii.

Swoje zainteresowania naukowe koncentruję wokół zagadnień związanych z literaturą, zwłaszcza – twórczością poetycką Anny Kamieńskiej. Interesuję się także tematyką związaną z szeroko pojętą komunikacją, dykcją i emisją głosu.

Fot. archiwum własne
K. Kasperkiewicz-Morlewskiej

mgr Adam Pietruszka

Adam Pietruszka na najwyższej górze Macedonii – Korab.
Fot. archiwum własne A. Pietruszki

Moje zainteresowania naukowe to przede wszystkim badania nad nowymi formami i metodami nauki w powszechnej edukacji muzycznej dzieci w edukacji wczesnoszkolnej. Interesuje mnie również cyfryzacja edukacyjnych treści muzycznych oraz użycie nowoczesnych technologii cyfrowych w pracy nauczyciela muzyki. Mam wiele różnych pasji, ale najważniejsza z nich, to komponowanie. Uwielbiam poszukiwanie niestandardowych połączeń między dźwiękami. Oprócz nauczycielskich studiów muzycznych w Kielcach, skończyłem również staż kompozytorski w UMFC w Warszawie, u prof. Marcina Błażewicza. Od kilku lat próbuję zdobyć Koronę Europy – (wszystkie najwyższe szczyty Państw Europejskich) i jestem już prawie w połowie drogi!

Portret Człowieka

Fot. archiwum własne J.Potęgi

Od czasu kiedy Joanna Potęga została dyrektorem biblioteki APS, przestało być to tylko miejsce, gdzie się wypożycza książki, a stało się prężnym ośrodkiem życia akademickiego, miejscem ważnym zarówno dla studentów jak i kadry wykładowców, profesorów, miejscem świetnie dostosowanym do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, co wyróżnia je na tle innych placówek w kraju.

Kim jest osoba, która wzięła na siebie odpowiedzialność za sprawne działanie biblioteki APS? Jakie pasje i uzdolnienia są konieczne, by w kreatywny sposób wychodzić naprzeciw oczekiwaniom Uczelni, a nawet je uprzedzać? Prezentujemy wywiad z Dyrektorką Biblioteki APS, Panią Joanną Potęgą.

Wywiad przeprowadziła
dr Beata Szurowska.

Szanowna Pani Dyrektorko, wszyscy znamy Panią jako bardzo kompetentną osobę, która wielokrotnie wspierała nas podczas licznych zmian i wdrożeń z nimi związanych – zawsze z uśmiechem, dużą życzliwością i cierpliwością. Jako pedagog wiem, że na nasze życiowe postawy i stosunek do drugiego człowieka bardzo duży wpływ mają wczesne doświadczenia związane z domem rodzinnym i małą ojczyzną. Dlatego jestem ciekawa, jakie było Pani dzieciństwo?

To było szczęśliwe dzieciństwo w małym miasteczku pod Warszawą (w Radzyminie), gdzie wszyscy się znali lub przynajmniej kojarzyli z widzenia. Gdzie dzieci z całej ulicy zbierały się rano i razem (bez rodziców czy opieki dorosłego!) już w pierwszej klasie wędrowały same do szkoły. To również dzieciństwo pełne zabaw z rówieśnikami od rana do wieczora na okolicznych podwórkach i ulicach, wycieczki

rowerowe nad Rządę czy Zalew Zegrzyński, granie w klasy, w gumę czy zbijaka. Typowe dzieciństwo dzieci lat 80-tych.

Obudziła Pani w tym momencie moje piękne wspomnienia z dzieciństwa, które wyglądało podobnie, bo również w tych czasach i małym miasteczku. Wspomnienia kluczy na szyi dzieci, które po lekcjach samodzielnie wracały do domu, gier i zabaw w pobliskim lesie i na trzepaku, który zastępował nam cały współczesny sprzęt do ćwiczeń. Zupełnie nie odczuwaliśmy PRL-owskiej szarości i braku wspaniałych zabawek, które posiadają współczesne dzieci.

Zgadzam się. Może dlatego, że nikt ich nie miał. Nikt nie czuł się lepszy lub gorszy od innych. Wszystkie dzieci w okolicy miały podobne zabawki, buty i kurtki. W szkole też nikt się nie wyróżniał, bo zamiast markowych ubrań nosiliśmy jednakowe fartuszki z białym

kołnierzykiem i juniorki. Jednak mieliśmy zaspokojone najważniejsze potrzeby, które warunkują szczęśliwe dzieciństwo.

Czy z perspektywy czasu mogłaby Pani wskazać osoby, który w tym okresie były szczególnie dla Pani ważne?

Z pewnością Dziadkowie, z którymi razem mieszkaliśmy. Szczególnie Dziadek, który pozostanie na zawsze w mojej pamięci, jako postać niezwykła, z niewyczerpanymi pokładami

J. Potęga w dzieciństwie
Fot. archiwum własne J.Potęgi

miłości i cierpliwości dla rozbrykanej jedynaczki. Pamiętam niezwykle ciepło, dobro i szacunek do drugiego człowieka – taki był mój Dziadek. Poświęcał mi mnóstwo czasu, a ja chętnie asystowałam Dziadkowi w „męskich” pracach domowych (męskich mam na myśli technicznych), w różnych naprawach i przy majsterkowaniu, mimo, że byłam dziewczynką. Dużo się wtedy nauczyłam, dzięki temu, to ja w domu „dzierzę młotek w rękach” i nie mam problemu z samodzielnymi drobnymi naprawami. Dziadek miał niezwykle życzliwe podejście do drugiego człowieka, dlatego był bardzo lubiany i szanowany przez wszystkich sąsiadów. Niezwykle pracowity i odpowiedzialny. Na emeryturę przeszedł w wieku 80-ciu lat!

Wychowałam się w podobnej pod względem wielkości miasteczku, więc domyślałam się, że wybór szkół był raczej oczywisty.

Ma Pani rację. Edukacja w Radzyminie, typowa dla komunistycznej rzeczywistości lat 80-tych: Szkoła podstawowa nr 1, potem Liceum ogólnokształcące – jedyne (wtedy) w mieście. W zasadzie oczywiste było, że każdy z klasy wybiera się na studia wyższe... A ja, nad wyborem kierunku, zastanawiałam się do ostatniej chwili.

Czy bibliotekoznawstwo od zawsze było Pani powołaniem?

I tu Panią zaskoczę, bo mój pierwszy wybór to matematyka na Uniwersytecie Warszawskim. Chyba dlatego, że tak lekko ta matematyka zawsze mi przychodziła... ale szybko zrozumiałam, że matematyka licealna, to zupełnie coś innego niż ta akademicka. A może też wybrałam matematykę ze względu

na postać nauczycielki, śp. Krystyny Gorczycy – wymagającej, ale sprawiedliwej, uczciwej transparentnej i cierpliwej, a prywatnie – bliskiej przyjaciółki mojej Mamy.

Pani Mama także była nauczycielką i pracowała z dziećmi w klasach I-III?

Tak. Mama była wspaniałą nauczycielką, bardzo zaangażowaną w swoją pracę. Moje dzieciństwo było mocno naznaczone tą zawodową pasją Mamy, ponieważ bardzo dużo czasu poświęcała swoim uczniom, którzy ją uwielbiali. To wpłynęło mocno na moje szybkie dorastanie, ponieważ już w pierwszych latach szkoły byłam bardzo samodzielna; potrafiłam sama o siebie zadbać, odrobić lekcję itp. Ale miałyśmy z Mamą takie tylko nasze rytuały, które mocno zapamiętałam: pierwszy to wyjazd do fryzjera dziecięcego w Smyku w Warszawie, dzięki któremu już jako mała dziewczynka miałam modną fryzurkę w stylu francuskich aktorek i pyszne desery w warszawskim Horteksie, na które Mama zabierała mnie zawsze w dniu zakończenia roku szkolnego. To były takie tylko nasze chwile.

Wracając do Pani edukacji, jak to się stało, że jednak wybrała Pani studia na bibliotekoznawstwie?

Po falstarcie matematycznym powróciłam do pierwotnego pomysłu – a może książka? I wbrew pozorom mojego zawodowego życia – nie biblioteka (bibliotekarstwo), ale ruch wydawniczy i księgarski pociągał mnie najbardziej, dlatego właśnie wybrałam taką specjalizację na bibliotekoznawstwie Uniwersytetu Warszawskiego. Choć radzymańska biblioteka była moim drugim domem. Byłam najmłodszą

czytelniczką i miałam kartę biblioteczną, choć jeszcze czytać nie umiałam. Do biblioteki przychodziłam z Mamą i wybierałam sobie książki, które mi się podobały, a Mama mi je potem czytała.

I kolejny raz obudziła Pani moje wspomnienia, ja również kochałam książki, a malomiasteczkowa biblioteka i księgarnia to były ukochane miejsca, które regularnie odwiedzałam z Mamą. Jednak nie każdy, kto kocha czytać książki wiąże swoje życie zawodowe z biblioteką...

Ja również nie myślałam, że tak moje życie się ułoży. Świat książek mnie fascynował, ale nie myślałam o pracy w bibliotece. Biblioteka „sama do mnie przyszła”. W szkole na „mojej” ulicy w Radzyminie poszukiwano bibliotekarki na pół etatu. Pomyślałam, że to idealna praca dla młodej studiującej mamy. Tam miałam wielkie szczęście spotkać kolejną niezwykłą postać – bibliotekarka i nauczycielka Pani Barbara Dziedzic, do której nastolatki ze szkoły zawodowej, w której mieściła się biblioteka, po prostu Ignęły. Podczas każdej przerwy biblioteka szkolna była pełna uczniów, tętniła życiem! Rok pracy w bibliotece szkolnej z taką osobą był niezwykłym doświadczeniem. A potem, po zakończeniu pracy i studiów nadeszła pora na szukanie pracy „na serio”...

I wtedy podjęła Pani pracę w Bibliotece Narodowej. To chyba było duże wyzwanie, ale domyślałam się, że również bardzo cenne doświadczenie na początku drogi zawodowej.

Z pewnością, ale ja od dziecka lubię wyzwania i miejsca, gdzie mogę się rozwijać. W Bibliotece Narodowej miałam

możliwość połączenia ze sobą dwóch obszarów: zawodowego – bibliotekarstwa i fascynacji – informatyki, a szczególnie aspektu raczkującej w Polsce digitalizacji zbiorów.

Dodam, że w międzyczasie ukończyła Pani informatyczne studia podyplomowe na Politechnice Warszawskiej.

Rzeczywiście zdecydowałam się na ten krok, żeby nabyć nowe, ważne kompetencje, które niewątpliwie wciąż wykorzystuję w swojej pracy.

Można powiedzieć, że doskonale wpisała się Pani w zmiany związane z cyfryzacją i wykorzystaniem nowoczesnych technologii, ponieważ już wtedy tworzyła Pani autorskich wystaw wirtualnych, np. *Prasa tajna 1861-1864* oraz *Powstanie styczniowe w zbiorach BN*¹, a następnie Cyfrowa Biblioteka Narodowa „Polona”.

Były to niezwykle lata, bo startowaliśmy praktycznie od zera, budowanie nowego serwisu na skalę polską, czerpanie doświadczeń z bibliotek europejskich i światowych. Oprócz szefowania „Polonie”, odpowiedzialna byłam za Centrum Kompetencji ds. Digitalizacji Zbiorów Bibliotecznych, którego jednym z zadań było szkolenie bibliotekarzy cyfrowych. I tak powoli zaczęła się kształtować kolejna moja ścieżka zawodowa.

Bo kolejny raz odezwała się wewnętrzna potrzeba dalszego rozwoju i rozwijania potrzebnych w danym momencie życia zawodowego kompetencji...

Dokładnie tak było. W Centrum Kompetencji organizowałam i prowadziłam szkolenia, ale cały czas z wewnętrznym przekonaniem, że o ile mam solidną wiedzę do przekazania, to

tak naprawdę nie wiem jak ją efektywnie i z korzyścią dla uczestników przekazywać, jak pracować z grupą. Wtedy² zrodził się pomysł (zrealizowany) rocznej szkoły trenerskiej STOP dla bibliotekarzy. Uczestnictwo w szkole trenerskiej niesamowicie poszerzyło moje horyzonty, dało mi narzędzia i wzmocniło przekonanie, że proces uczenia, praca z grupą są naprawdę fascynujące i satysfakcjonujące. Dodatkowo skończyłam kurs facylitatorski i angażowałam się w prowadzenie szkoleń dla bibliotekarek i bibliotekarzy, działając w „moim” stowarzyszeniu – Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich. To kolejny duży wątek w moim życiu – może na inną rozmowę.

Praca w Bibliotece Narodowej pozwalała na rozwój i dawała Pani dużo satysfakcji. A jednak zdecydowała się Pani na ważną zawodową zmianę...

Po kilkunastu latach pracy w Bibliotece Narodowej coraz częściej pojawiała się myśl, o chęci zmiany, spróbowaniu czegoś nowego i tu pojawiło się ogłoszenie APS – rekrutacja na stanowisko zastępcy dyrektora Biblioteki Głównej APS. Czyli wyzwanie, którego się podjęłam i zostałam zatrudniona w 2013 r. I tak wkroczyłam

w nowy świat – szkolnictwa wyższego i bibliotek akademickich.

Jak wspomina Pani początki pracy w APS?

Dużo nauki, ale też i możliwości wykorzystania moich dotychczasowych umiejętności i kompetencji. Byłam między innymi, odpowiedzialna za system biblioteczny. W 2014 r. ówczesny dyrektor Biblioteki Grzegorz Bogdan rozpoczął starania wdrożenia w APS nowatorskiego dla uczelni systemu ewidencji dorobku publikacyjnego pracowników naukowych i uznał, że będzie to dla mnie idealne zajęcie – i się nie pomylił. Przede wszystkim OMEGA-PSIR (bo tak nazywa się oprogramowanie wykorzystywane w Bazie wiedzy APS) jest w pełni funkcjonalnym systemem klasy CRIS, daje pełny wgląd kierownictwu w osiągnięcia naukowe jednostki, i pozwala je rozliczyć względem systemów krajowych. Okres 2015-2016 to intensywne prace wdrożeniowe, szkolenie redaktorów, napełnianie bazy danymi. Z pewnością udało mi się zaaklimatyzować i odnaleźć na uczelni, dzięki ludziom, z którymi wtedy pracowałam – moi szefowie darzyli mnie zaufaniem i wierzyli, że sobie poradzę. Poza tym, wszystko odbywało się w dobrej, serdecznej atmosferze.

Fot. archiwum własne J. Potęgi

¹ <https://www.bn.org.pl/powstanie/index.php?url=glowna>

² w 2010 roku

Fot. T. Piotrowski

W 2013 roku przejęła Pani funkcję zastępcy Dyrektora Biblioteki APS, którą wcześniej pełniła dr Bogumiła Konieczny-Rozenfeld. Jak się Pani odnalazła na tym ważnym stanowisku, które wymagało jednak nowych kompetencji związanych z kierowaniem zespołem?

Przyznam, że trochę się obawiałam, bo miałam zastąpić Bogumiłę Konieczny-Rozenfeld, która była niezwykle ciepłą i zżytą z zespołem osobą. Poza tym, to był czas dużych zmian i wyzwań z nimi związanych. Jednak myślę, że dość szybko udało nam się „przełamać lody” i mogę powiedzieć, że kieruję kompetentnym, zgranym zespołem ludzi, na których mogę polegać. Cieszę się, że są to osoby otwarte na zmiany i chętne do podejmowania nowych wyzwań, bo dzięki temu realizujemy wiele ciekawych i ważnych dla naszych użytkowników przedsięwzięć. Udało nam się m.in. wdrożyć system OMEGA-PSIR, czyli Bazę Wiedzy APS. Stworzyliśmy całkiem pokazną grupę redaktorów, co miało swoje zalety, ale też i wady. Dlatego z nastaniem 2020 r. Biblioteka przejęła na siebie całkowity obowiązek wprowadzania informacji o publikacjach do BW APS.

Czy można powiedzieć, że Baza Wiedzy APS w tym najważniejszym dla nas pracowników naukowych obszarze gromadzenia informacji o dorobku naukowym uczelni właściwie osiągnęła już swoją dojrzałość?

Myślę, że można tak powiedzieć. Z sukcesem przekazaliśmy dane do systemu PBN w dwóch poprzednich okresach ewaluacyjnych (2013-2016 oraz 2017-2021). Ale trzeba wiedzieć, że system OMEGA PSIR posiada również funkcjonalności systemów klasy Institutional Repository (IR) – czyli wszystkie publikacje powstałe w Instytucji mogą być bezpiecznie składowane w systemie. System udostępnia również zgromadzone publikacje oraz komunikuje się z innymi repozytoriami za pomocą OAI-PMH. Wdrożenie tego elementu to kolejne wyzwanie dla naszej Biblioteki.

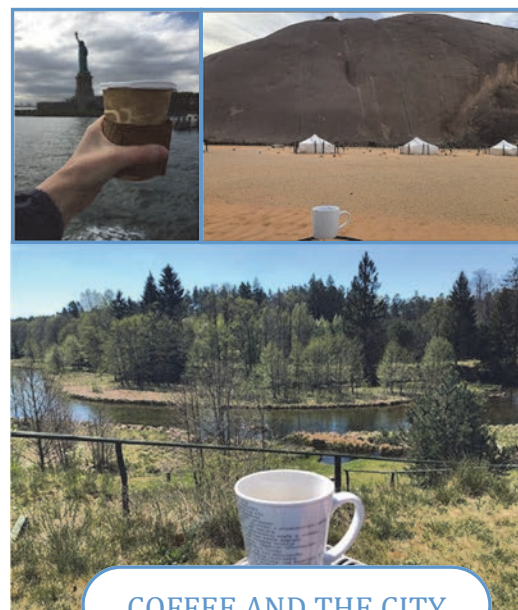
A w międzyczasie ukończyła Pani kolejne studia magisterskie... Specjalizację interdyscyplinarną *Badania społeczne i rynkowe w praktyce* (Collegium Civitas w partnerstwie z Millward Brown SMG/KRC).

Tak. Specyfika pracy w wyższej uczelni, zainspirowała mnie do nowych poszukiwań i rozwoju

w tym właśnie kierunku. Było to interesujące doświadczenie, spotkałam wielu ciekawych ludzi spoza mojej branży. I, oczywiście, sama tematyka studiów dała mi nowe spojrzenie, a także wiedzę i umiejętności związane z prowadzeniem badań, co jest przydatne w mojej pracy zawodowej.

Trudno w to uwierzyć, ale oprócz zainteresowań typowo zawodowych, podejmuje Pani również inne wyzwania, jak chociażby niezwykle projekt „Coffee and the City”, z którego relacje możemy obserwować na Facebooku i Instagramie. Proszę powiedzieć o nim trochę więcej.

„Coffee and the City” to projekt, w którym mogę pokazać to co naprawdę lubię w życiu: picie porannej kawy, bez której nie wyobrażam sobie rozpoczęcia dnia i podróże. Dlatego od lat robię zdjęcia porannej kawy w miejscach, które odwiedzam. Nie liczyłam tych zdjęć, ale na pewno jest ich ponad 50. Są to zarówno miasta w Polsce jak

COFFEE AND THE CITY

USA – New York; Mauretania – monolit Ben Amera; Podlasie – Czarna Hańcza.
Fot. J. Potęga

i na całym świecie. Relacje można obserwować na Facebooku i Instagramie³.

A czy jest takie szczególne miejsce na świecie, które Panią oczarowało?

Wiele jest takich miejsc... i tutaj w Polsce i na świecie. Przepiękne Podlasie z Czarną Hańczą, czy gorąca, roztańczona Kuba. Kuba szczególnie utkwiła mi w pamięci. Nie tylko z racji egzotycznego celu mojej wyprawy, ale w pewnym sensie – jej symbolicznego wymiaru. Ja – wychowana i dobrze pamiętająca czasy komunistyczne, ale już w pełni czerpiąca z życia w demokratycznym państwie, nagle przeskakuję do komunistycznej rzeczywistości. I to w całkiem solidnym zetknięciu, bo w małej grupie przemierzaliśmy Kubę wzdłuż i wszerz. Nocowaliśmy u „miejskowych”, obserwowaliśmy ich życie codzienne, problemy z dostępem do podstawowych produktów, zakupy „na kartki” (tam: specjalne zeszyty), sklepy dla

dewizowców... Skąd my to znamy? I w tym wszystkim kubańczycy – radośni, uśmiechnięci, roztańczeni, życzliwi i pozytywnie nastawieni do życia. Cudowne krajobrazy, soczysta przyroda, tętniący nocnym życiem Malecon, a z drugiej strony niszcząca, rozpadająca się Hawana Centro. Była to piękna i fascynująca podróż, choć po dziś dzień budzi we mnie ambiwalentne uczucia.

Z pewnością, jako Dyrektor biblioteki często jest Pani proszona o polecenie książek do przeczytania. Ja również jestem ciekawa, jaka literatura jest Pani najbliższa.

Tak, bardzo często to pytanie pada... a ja ze wstydem odpowiadam, że nie za wiele, bo zbyt zmęczona jestem i po kilku przeczytanych liniijkach po prostu zasypiam. Właściwie, nie mam swojej ulubionej książki. To zmienia się w zależności od okresów w moim życiu. Był okres zaczytywania się książkami filozoficznymi, do których niedawno chciałam powrócić, ale okazało się, że to już nie moja bajka. Był też na przykład okres „kubański” (beletrystyki, reportaży i innej literatury dotyczącej Kuby), czy judaizmu i kultury żydowskiej, Arthura Conan Doyle’a czy Agathy Christie. Ale jest cykl, po który chętnie cały czas sięgam, przy którym się relaksuję, odpoczywam i dobrze bawię. To *Świat dysku* Terrego Prachetta – satyrycznie, z wielkim i inteligentnym humorem oddający obraz i kondycję współczesnego świata. I od razu zaznaczę, że choć nie jestem fanką fantasy, to akurat tę lekturę gorąco polecam!

Czy są szczególne wartości, dewizy, które są dla Pani ważne i którymi kieruje się Pani w życiu?

To wartości, które przekazał mi Dziadek. Ogromny szacunek dla drugiego człowieka, z poszanowaniem jego wyborów i wolności. I dewiza, żeby traktować innych tak, jakbyśmy sami chcieli, żeby nas traktowano. Dziadek wpoił mi te wartości nie przez pouczanie i moralizowanie, ale pokazując je na co dzień swoją postawą i stosunkiem do innych. I co najważniejsze dla mnie – te wartości odnajduję tutaj – w APS. Pracują tu niezwykle ludzie, którzy w swojej codziennej pracy, w swoich działaniach kierują się tymi samymi dewizami.

Szanowna Pani Dyrektor, w tym roku świętujemy stulecie istnienia Akademii. Nie sposób nie wspomnieć w tym miejscu o niezwyklej kobiecie, Marii Grzegorzewskiej – założycielce i patronce Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie. Pracując na tej uczelni codziennie spotykam ludzi, których Maria Grzegorzewska z pewnością chętnie by do serca przytulila, ludzi z których byłaby dumna – pracowitych, kompetentnych, otwartych na zmiany i życzliwych dla innych. Czasem mam wrażenie, że to trochę tak, jakby Pani Maria była dobrym duchem w tych murach i tylko takie osoby do pracy zapraszała. Z pewnością Pani do tej grupy należy. Dzięki Pani nasza biblioteka ma ludzką twarz z pięknym uśmiechem. Za to w imieniu wszystkich pracowników naszego Instytutu, bardzo dziękuję.

Hawana Centro
Fot. J.Potęga

³ <https://www.facebook.com/media/set/?set=a.921234987905857&type=3>
<https://www.instagram.com/potegajoanna/>

To co było...

Jak pisał Zygmunt Baumann, żyjemy w płynnej nowoczesności, w zmieniającej się rzeczywistości. To co było niedawno, już o tym zapomnieliśmy, to co przed nami, wydaje się być jeszcze daleko. Ale czy tak jest? Szybkość, zmienność, presja czasu powoduje, że nie przywiązujemy wagi do rzeczy mało istotnych dla nas teraz, ale później może się to okazać bardzo ważne. W tym kontekście istotne jest przypominanie o tym co było, co nas minęło i tego co będzie, co jeszcze przed nami.

Rok 2022 został ogłoszony przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej rokiem Marii Grzegorzewskiej. W tym roku świętujemy także 100-lecie naszej Uczelni, któremu towarzyszą liczne wydarzenia. Piszemy o nich w oddzielnej kolumnie.

Kwiecień rozpoczął się bardzo intensywnie, czego efektem jest różnorodna ilość spotkań, konferencji, które miały miejsce w tym miesiącu. Między innymi w Szkole Doktorzkiej APS odbyły się dwa wykłady otwarte. 29 kwietnia w ramach cyklu zajęć „Wykład profesora wizytującego” przyjął zaproszenie prof. Mark Bernheim i wygłosił wykład pt. *Walking Together the Bridge to Terabithia – Current Perspectives*. Spotkanie odbyło się hybrydowo. 31 maja 2022 roku wykład pt. *Teoria umysłu idzie do szkoły – rozwój i znaczenie teorii umysłu dla funkcjonowania dzieci w wieku wczesnoszkolnym* wygłosiła dr hab. Joanna Smogorzewska, prof. UW. Szczegółowe informacje znajdziecie tutaj:

<http://www.aps.edu.pl/doktoranci/szkola-doktorska/wyklady-otwarte/>

Z cyklu *Otwarte seminaria doktoranckie* w dniu 21 kwietnia 2022 roku odbyły się dwie prezentacje młodych naukowców. Mgr Anna Mitrowska (psychologia, I rok) podjęła temat *Wpływ podwyższonego stanu gniewu na rozumienie*

ironii werbalnej – moderacyjna rola elastyczności poznawczej. Natomiast mgr Justyna Grzymała (socjologia, II rok) zaprezentowała temat pt. *Przemoc seksualna w związku intymnym – analiza dyskursu publicznego i perspektywa kobiet*. 28 kwietnia 2022 roku swoją pracę pt. *Czynniki wyjaśniające związek pomiędzy wrogimi atrybucjami a depresją* zaprezentowała mgr Adrianna Jakubowska (psychologia, I rok). Natomiast mgr Agnieszka Abramiuk (psychologia, II rok) przedstawiła pracę pt. *„Lepszy wróbel w garści niż gołąb na dachu” – wrażliwość na odrzucenie a wymagania przy wyborze partnera i satysfakcja ze związku*. 5 maja 2022 roku swoje prace zaprezentowali mgr Katarzyna Podstawka (pedagogika, I rok) pt. *Skupianie uwagi przez studentów pedagogiki specjalnej w interakcjach z partnerem komunikacyjnym w czasie warsztatów symulacyjnych* oraz mgr Ewa Stoecker (pedagogika, II rok) z pracą pt. *Pedagogiczny wymiar polityki równościowej uniwersytetu*. W kolejnym tygodniu swoje prace promowali mgr Izabela Chrabąszczewska (psychologia, I rok), mgr Anna Klik (pedagogika, II rok) i mgr Weronika Molińska (psychologia, II rok).

Zakład Wychowania Literackiego i Muzycznego Instytutu Pedagogiki APS, we współpracy z Akademickim Zespołem Wo-

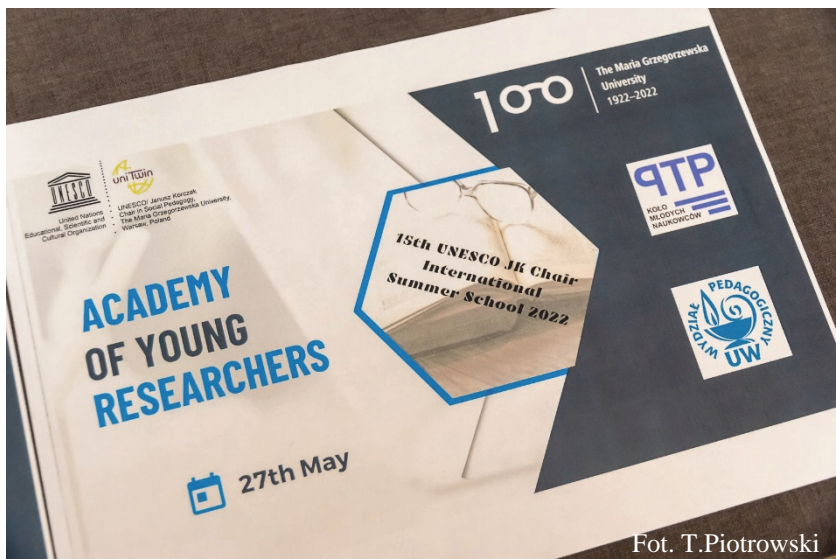
kalno-Instrumentalnym oraz Chórem APS zorganizował koncert pt. *Kantata Wielkanocna – „Promienne Niebo Zmartwychwstania”*, który odbył się 22 kwietnia 2022 roku w Kościele Parafialnym św. Jakuba przy Placu Narutowicza.

W ramach trwającej akcji „Solidarni z Ukrainą” specjalistki z APP – dr Kamila Dobrenko i dr Lidia Zabłocka-Żytka zorganizowały pierwszy stacjonarny warsztat radzenia sobie ze stresem pt. *Nie taki stres straszny! Zrelaksujmy się*. Warsztat relaksacyjny z ćwiczeniami praktycznymi odbył się 26 kwietnia 2022 roku na sali gimnastycznej w Akademii Pedagogiki Specjalnej.

Katedra Profilaktyki Społecznej i Pracy Socjalnej Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej oraz Koło Naukowe Pracy Socjalnej

Fot. A. Pietruszka

Fot. T.Piotrowski

POZYTYW w dniach 11-12 maja 2022 roku zorganizowały Ogólnopolską Konferencję Naukową „Wspieranie rodziny w ujęciu interdyscyplinarnym”. Problematyka konferencji obejmowała dwa główne obszary tematyczne. Pierwszy z nich dotyczył ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Drugi obszar oscylował wokół dziecka w aspekcie niedostosowania społecznego i resocjalizacji. Konferencja odbyła się w wymiarze hybrydowym.

W ramach cyklu *Ogród nauki IP* 23 maja 2022 w sali 1109 (dawna Sala Senatu, bud. A) odbył się wykład prof. dr hab. Iryny Androshchuk (Uniwersytet Kijowski im. Borysa Grinchenki) pt. *Nauczyciel akademicki i jego rozwój zawodowy*. Pani Profesor zaprezentowała wyniki swoich badań prowadzonych wśród nauczycieli akademickich w Polsce i Ukrainie. Spotkanie poprowadził dr hab. Adam Solak, prof. APS.

Z okazji jubileuszu pracy naukowej prof. Rafała Piwowarskiego 30 maja w Sali Senatu APS odbył się wykład Jubilata pt. *Od sieci szkolnej do TALIS'a*. Spotkanie poprowadził prof. Stefan Kwiatkowski.

Swoje cykliczne spotkania kontynuuje nadal prężnie działający Zespół Tutorów i Tutorek, w celu wymiany doświadczeń i dobrych praktyk. Koordynatorem Zespołu ds. Wdrażania Tutoringu na APS jest dr Monika Czyżewska, która bardzo sprawnie kieruje tym przedsięwzięciem. Spotkania zaplanowane są w piątki w godz. 14.00-15.00 na platformie MS Teams.

27 maja 2022 roku odbyła się jedna z dwóch części Akademii Młodych Naukowców. Kolejne spotkanie zaplanowane jest na 3 czerwca 2022 roku. Oba spotkania odbywają się przy międzynarodowej konferencji *Discourses of childhood and social Education*, która zaplanowana jest na 2 czerwca 2022 roku w Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie w trybie hybrydowym. Akademie

są przygotowywane we współpracy z Katedrą Dydaktyki i Pedagogii Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Warszawskiego. Link do wydarzenia na Facebooku:

<https://www.facebook.com/events/2013305425517786>.

W dniu 22 maja 2022 roku Zakład Metodologii i Pedagogiki Twórczości wziął udział w Festiwalu Nauki organizowanym w LXIII LO im. Lajosa Kossutha w Warszawie. Nasi studenci kierunku Pedagogika Informatyki i Pedagogika Zdolności zaprezentowali możliwości Ozobotów i Photonów – robotów wykorzystywanych do nauki programowania w najmłodszych klasach szkół podstawowych. Dr Anna Róża Markaruk przeprowadziła krótki trening kreatywności dla wybranych grup uczniów. Uczestnictwo w festiwalu zostało także opisane w serwisie internetowym hallo Ursynów.

<https://www.haloursynow.pl/artykuly/zabawa-z-nauka-nauka-przez-zabawe-festiwal-nauki-powrocil-do-li-ceum-kossutha,20060.htm?fbclid=IwAR2VU--uzAU0KfTnZhsEEH4qAS7lg7U6Zsoi0ypRw5TQRiCFP8ud7Pmjj1U>

Z okazji 100-lecia Akademii Zakład Edukacji dla Zrówno-

Fot. S. Kurzacz

ważnego Rozwoju i zespół projektu *Zielony plecak szkolny dla klimatu Ziemi*, 8 czerwca 2022 r. zorganizowali konferencję online pt. *Edukacja dla Zrównoważonego Rozwoju jako wyzwania*

nie pedagogiczne w obliczu kryzysu klimatycznego.

W ramach jubileuszu Akademii, 10 czerwca w Wołuczy został zorganizowany nietypowy piknik łączący obchody

100-lecia Akademii oraz uroczystości ku czci Marii Grzegorzewskiej w jej rodzinnej miejscowości.

AGS, MTK

Kurs tutorski w APS

Pod koniec marca zakończyło się szkolenie z podstaw tutoringu akademickiego – szkolenia prowadzonego przez pracowników Uniwersytetu Gdańskiego, na co dzień będących tutorami w Centrum Doskonalenia Dydaktycznego i Tutoringu Uniwersytetu Gdańskiego: dr hab. Agnieszkę Kowalkowską prof. UG, dra Jarosława Jendzę, dr. Grzegorza Grzegorzycy i dr Beatę Karpińską-Musiał.

Przeszkolono ponad 40 wykładowczyń i wykładowców APS, którzy dołączają do grona blisko 30 tutorów – absolwentów kursu „Mistrzowie dydaktyki”. Szkolenie trwało 48h – składały się na nie 2 webinary

i 2 dwudniowe warsztaty, w tym jeden stacjonarny, co stanowiło wspaniałą okazję do poznania się przyszłych tutorów.

Podczas wykładów i w pracy warsztatowej podjęte zostały następujące tematy:

1. Założenia i podstawy pracy tutorskiej, tożsamość tutora;
2. Warsztat pracy tutora – esej tutorski, komunikacja w tutoringu, zakłócenia w pracy z tutorantami;
3. Praktyka tutorska.

Wiedza zdobyta podczas szkoleń będzie przez absolwentów szkolenia wykorzystywana podczas zajęć prowadzonych w formie tutoringu grupowego, stanowiących nowość w ofercie

wielu kierunków studiów realizowanych w APS od nowego roku akademickiego.

Lista osób z Instytutu Pedagogiki, które ukończyły szkolenie:

1. dr Monika Czyżewska
2. dr Ewa Dąbrowa
3. dr Sylwia Galanciak
4. dr Marlena Grzelak-Klus
5. dr Małgorzata Jabłonowska
6. dr hab., prof. APS Joanna Łukasiewicz-Wieleba
7. dr Beata Szurowska
8. dr Justyna Wiśniewska
9. dr hab., prof. APS Mariola Wolan-Nowakowska
10. dr Edyta Zawadzka

M. Czyżewska, S. Galanciak

Źródło: strona www APS

Przed nami...

Akademie oraz konferencja *DISCOURSES* to główne wydarzenia organizowane w ramach międzynarodowej Szkoły Letniej UNESCO. Więcej informacji na temat Szkoły Letniej oraz Akademii Młodych Naukowców można odnaleźć

w pliku PDF *UNESCO Summer School 2022*, zamieszczonym na stronie www.aps.edu.pl/unesco-chair/unesco-janusz-korczak-chair-international-summer-schools/

Przed nami teraz pracowity czas: sesja, obrony prac licen-

cyjnych, dyplomowych. Wiele godzin spędzonych na sprawdzaniu prac egzaminacyjnych i zaliczeniowych. Ale z drugiej strony wielkimi krokami zbliżają się wakacje – czas odpoczynku i relaksu dla Nas.

AGS

Manifestacja wsparcia, przyjaźni i współpracy, czyli IX Forum Naukowe „Polska – Ukraina”

IX spotkanie polskich i ukraińskich pedagogów, zorganizowane w ramach powtarzanych cyklicznie (co 2 lata) forów naukowych, przejdzie niewątpliwie do historii współpracy reprezentantów nauk o wychowaniu obydwu sąsiadujących krajów – jako wyjątkowe. I to z kilku powodów. Po pierwsze, że odbyło się ono w okresie trwającej od prawie 3-ch miesięcy agresji Rosji na Ukrainę. Po drugie, ze względu na pandemię COVID-19, IX Forum Naukowe „Polska – Ukraina” zostało zorganizowane z rocznym opóźnieniem, tj. w dniach 10 – 14 maja 2022 roku, zamiast we wrześniu 2021 r. Wyjątkowość IX Forum związane jest również z miejscem i głównym podmiotem organizującym to spotkanie. Są bowiem nimi – miasto Lublin i należący do najważniejszych uczelni w Polsce, Uniwersytet Marii Skłodowskiej-Curie. Wyjątkowość lokalizacji IX Forum polega na tym, iż Lublin i jego najważniejszy ośrodek akademicki, to środowiska historycznie wielokulturowe, a wśród kilku nacji funkcjonujących

Fot. T.Piotrowski

w Okręgu Lubelskim przez wieki, na pierwszym miejscu wymienia się Ukraińców. Kolejną ważną cechą IX Forum jest jego moralna wymowa, która wyraźnie zdominowała aspekt merytoryczny (Drogi i bezdroża edukacji w okresie pandemii) spotkania pedagogów obydwu krajów, a które stało się swoistą manifestacją wsparcia naszych Sąsiadów w ich walce z rosyjskim agresorem, było też autentyczną demonstracją przyjaźni i chęci nie tylko kontynuowania, ale pogłębiania tak dobrze rozwijającej się współpracy.

Jednym z ważnych akcentów tego niestandardowego spotkania

polskich i ukraińskich pedagogów (z różnych stron Ukrainy, a także z Polski dotarło na IX Forum różnymi drogami tylko 16 osób od naszego wschodniego Sąsiada) było wręczenie odznaczeń i innych nagród, zarówno przez stronę polską, jak i ukraińską. Nie wymieniając wszystkich odznaczonych i nagrodzonych, pragnę poinformować, że Medal Unii Lubelskiej, przyznany przez Prezydenta Lublina otrzymali, między innymi Prof. Wasyl Kremień, Prezydent Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy oraz Prof. Nella Nyczkało, Sekretarz tejsze

Akademii i Prof. Larysa Łukianowa, Dyrektor Instytutu Kształcenia Pedagogicznego i Kształcenia Dorosłych w Kijowie. Wśród osób nagrodzonych przez stronę ukraińską znalazły się między innymi: Rektor Akademii Pedagogiki Specjalnej – Prof. Barbara Marcinkowska (Medal im. Skoworody) oraz Dyrektor Studiów w APS – Dr Dorota Jankowska (Medal im. Uszyńskiego). Istotnym wydarzeniem IX już spotkania polskich i ukraińskich naukowców było zaprezentowanie, przetłumaczonej na język polski książki autorstwa Prof. Wasyla Kremienia i Prof. Władimira Iljina pt. Człowiek wobec wyzwań cywilizacji. Od przeszłości do przyszłości. Jako współtłumacz i współredaktor polskiego wydania, pragnę podkreślić znakomitą wartość tej

pozycji, co potwierdzają znani pedagodzy polscy (Profesorowie: Bogusław Śliwerski, Stefan Kwiatkowski, Jan Łaszczyk, Maciej Tanaś, Ryszard Bera oraz Danuta Uryga), którzy napisali Wstęp i Posłowie do tego dzieła.

Ostatni dzień IX Forum Naukowego „Polska – Ukraina” odbył się w Akademii Pedagogiki Specjalnej, a jego program obejmował spotkanie delegacji Ukraińskiej (10 osób) ze ścisłym kierownictwem naszej Uczelni oraz spotkanie tej delegacji ze studentami i Samorządem Studenckim APS. Obydwa spotkania przebiegły w podniosłej i uroczystej atmosferze. Na potwierdzenie tej doniosłości warto podkreślić choćby dwa takie momenty, które wywołały niejedno wzruszenie wśród uczestników tych spotkań. Otóż

moment, kiedy studenci na powitanie ukraińskich pedagogów, wręczyli każdemu z nich piękne bukiety kwiatów w barwach flagi ukraińskiej, w sposób naturalny stworzył na Sali „wspólnotę serc”. Największe wzruszenie wywołały opowieści (przekazywane łamiącym się głosem i „okraszone” niejedną łzą) naszych ukraińskich Przyjaciół o tym co dzieje się w ich Ojczyźnie i jakie są ich obecne losy zawodowe. Spotkanie Ukraińskich Profesorów w Akademii Pedagogiki Specjalnej podkreśliło jeszcze bardziej wymowę moralną IX Forum i jego znaczenie dla rozwoju współpracy polskich i ukraińskich pedagogów.

F. Szlosek

Delegacja Ukraińska podczas zwiedzania Łazienek Królewskich
Fot. B.Szurowska

Nasze publikacje!

Przedstawiamy kolejne sukcesy publikacyjne naszych pracowników.

DZIEJE SIE

Lp	Opis bibliograficzny	Punkty
Książki		
1	Dernowska Urszula: „Rusztowanie” w procesie dydaktycznym. Studium nauczycielskiego scaffoldingu, 2022, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, ISBN 978-83-66879-67-6, 278 s.	120
3	Odrowąż-Coates Anna: Dzienniki z Królestwa. (Auto)etnograficzne zapiski badaczki terenowej w Arabii Saudyjskiej z komentarzami, 2022, Oficyna Wydawnicza Impuls, ISBN 978-83-8294-002-2, 250 s.	120
2	Gawroński Krzysztof, Kwiatkowski Stefan M.: (red.)Prawo oświatowe, 2022, Wolters Kluwer Polska, ISBN 978-83-8246-702-4, 1394 s.	40
Rozdziały z monografii		
1	Uryga Danuta, Wiatr Marta: School Space as Teaching and Learning Technology – Social World Perspective, W: Education – Multiplicity of Meanings, Commonality of Goals / Pitula Beata, Nowosad Inetta (red.), 2022, Vandenhoeck & Ruprecht unipress, ISBN 978-3-8471-1422-2, s. 61-77	75
Artykuły z czasopism		
1	Czarnecka Iwona: Opinie na temat przygotowania nauczycieli historii prezentowane na łamach „Wiadomości Historyczno-Dydaktycznych” (1933-1939), Studia z Teorii Wychowania, vol. 13, nr 1(38), 2022, s. 141-150, DOI:10.5604/01.3001.0015.8499	100
2	Gara Jarosław: Agatologiczny horyzont Tischnerowskiej filozofii wychowania jako horyzont „ziemi obiecanej” i/lub „ziemi odmowy”, Studia z Teorii Wychowania, vol. 13, nr 1(38), 2022, s. 31-50, DOI:10.5604/01.3001.0015.8493	100
3	Jankowska Dorota Maria, Gralewski Jacek: The familial context of children’s creativity: Parenting styles and the climate for creativity in parent-child relationship, Creativity Studies, Taylor & Francis, vol. 15, nr 1, 2022, s. 1-24	100
4	Śliwerski Bogusław: Komu i po co jest potrzebne myślenie krytyczne?, Studia z Teorii Wychowania, vol. 13, nr 1(38), 2022, s. 111-120, DOI:10.5604/01.3001.0015.8497	100
5	Zajenkowska Anna, Bodecka Marta, Duda Ewa, Lawrence Claire: Reduced Attention Toward Faces, Intentionality and Blame Ascription in Violent Offenders and Community-based Adults: Evidence from an Eye Tracking Study, Aggressive Behavior, nr January, 2022, s. 1-11, DOI:10.1002/ab.22018	100
6	Gajda Aleksandra, Wołowicz Agnieszka: If Not in Science, Then Where Are the Women? A Content Analysis of School Textbooks, Education as Change, vol. 26, 2022, s. 1-26, DOI:10.25159/1947-9417/8926	70
7	Romaniuk Miłosz Wawrzyniec, Łukasiewicz-Wieleba Joanna: Academic Lecturers Towards the Students' Examining. Similarities and Differences of Stationary and Remote Exams in the Pandemic Era, International Journal of Electronics and Telecommunications, Komitet Elektroniki i Telekomunikacji PAN, vol. 68, nr 1, 2022, s. 63-68, DOI:10.24425/ijet.2022.139849	70
8	Romaniuk Miłosz Wawrzyniec, Łukasiewicz-Wieleba Joanna: Remote and Stationary Examinations in the Opinion of Students, International Journal of Electronics and Telecommunications, Komitet Elektroniki i Telekomunikacji PAN, vol. 68, nr 1, 2022, s. 69-75, DOI:10.24425/ijet.2022.139850	70
9	Duda Ewa: Edukacja dla zrównoważonego rozwoju w ujęciu systemowym, Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, vol. 608, nr 3, 2022, s. 21-34, DOI:10.5604/01.3001.0015.8141	40
10	Kwiatkowski Stefan M.: Personalny wymiar współpracy pedagogów z Ukrainy i Polski, Edukacja Ustawiczna Dorosłych, nr 1(116), 2022, s. 103-106	40

Jubileusz 100-lecia i towarzyszące mu wydarzenia

W bardzo ważnym roku 2022, który został ogłoszony przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Rokiem Marii Grzegorzewskiej, 25 maja świętowaliśmy Jubileusz 100-lecia naszej Uczelni. Centralnym punktem obchodów było Uroczyste Posiedzenie Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej z udziałem wielu znamienitych Gości – przedstawicieli władz państwowych i samorządowych, władz Uczelni z całego kraju, przedstawicieli Kościołów i związków wyznaniowych, reprezentantów organizacji pozarządowych, placówek edukacyjnych i innych instytucji zaprzyjaźnionych z Akademią.

Wspólne świętowanie rozpoczęliśmy transmitowanym online Uroczystym Posiedzeniem Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, podczas którego został nadany tytuł doktora honoris causa s. Małgorzacie Chmielewskiej.

<http://www.aps.edu.pl/aktualnosci/siostra-malgorzata-chmielewska-doktorem-honoris-causa-akademii-pedagogiki-specjalnej-im-marii-grzegorzewskiej/>

Siostra Chmielewska została uhonorowana za wieloletnią, pełną zaangażowania i determinacji działalność społeczną na

rzecz osób znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych doświadczających ubóstwa, kryzysu bezdomności, osób z niepełnosprawnościami.

Promotorem postępowania o nadanie s. Małgorzacie Chmielewskiej tytułu doktora honoris causa Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej była prof. dr hab. Joanna Głodkowska, która wygłosiła laudację.

<http://www.aps.edu.pl/media/ay3gwxde/laudacja-prof-j-glodkowska.pdf>

Uroczystości towarzyszyły także liczne odznaczenia dla pracowników naukowo-dydaktycznych Akademii i dla samej Akademii. Medalem pamiątkowym *Pro Masovia* od Marszałka Województwa Mazowieckiego Adama Struzika uhonorowano Profesor Annę Firkowską-Mankiewicz oraz Profesora Jana Czesława Czabałę za całokształt pracy zawodowej oraz zasługi na rzecz województwa mazowieckiego. Odznaczeniem *Zasłużony dla*

Mazowska uhonorowano samą Akademię Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. Medale Marii Grzegorzewskiej otrzymali Profesor dr hab. Joanna Głodkowska oraz dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS. Wyóżnienie w postaci *Okularów Marii Grzegorzewskiej* przyznawane przez Senat APS osobom i instytucjom w sposób szczególnie wpisującym się w misję Akademii otrzymał Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu.

Jubileuszowi 100-lecia towarzyszyły również wydarzenia artystyczne. Szczególną atrakcją był finał wystawy pt. *Pokój nauczycielski. Hommage a Grzegorzewska* przygotowanej przez Instytut Edukacji Artystycznej APS (IEA APS). Wystawa obrazowała wybrane wątki twórczości grona pedagogicznego Instytutu Edukacji Artystycznej APS, artystek i artystów, którzy na przestrzeni prawie 15 lat istnienia IEA APS czynnie je współtworzyli. Pokaz służył zdefiniowaniu credo

Fot. T.Piotrowski

przygotowała wystawę z cyklu *Prekursorzy i twórcy polskiej pedagogiki specjalnej*. Ekspozycja jest poświęcona Marii Grzegorzewskiej. Na wystawie zaprezentowano m.in. reprint pracy doktorskiej Marii Grzegorzewskiej, jedno z pierwszych wydań *Listów do młodego nauczyciela*, pierwszy numer czasopisma *Szkoła Specjalna*, a także prace dyplomowe absolwentów Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej/Państwowego Studium Pedagogiki Specjalnej – niektóre z oceną i autografem

twórczego artystów-pedagogów jak również pokazał obszary działań Instytutu w ramach różnych dyscyplin sztuk pięknych i arteterapii.

Jednym a wydarzeń towarzyszących obchodom Święta Uczelni był recital Zbigniewa Zamachowskiego, który wykonał znane i lubiane przez publiczność utwory autorskie oraz oryginalne interpretacje piosenek m.in. Osieckiej, Nohavicy, Bukartyka, Stinga, Przybory, Wadowskiego. Artyści towarzyszył kompozytor i pianista – Roman Hudaszek.

Biblioteka Główna APS pragnąc uczcić 100-lecie Uczelni

Fot. T.Piotrowski

Fot. T.Piotrowski

naszej Patronki. Ekspozycja jest dostępna w holu Biblioteki APS (budynek B, 3 piętro) i można ją oglądać do końca roku. Serdecznie zapraszamy do podziwiania wystawy.

W ramach trwania Uroczystości Jubileuszu 100-lecia Uczelni dokonano premierowego pokazu filmów krótkometrażowych z cyklu *Jest Człowiek* zrealizowanych pod kierownictwem Jakuba Dylewskiego i Ignacego Ciszewskiego. Na zakończenie dnia czekał jubileuszowy tort.

AGS

Dzień dobry Grzegorzewska

Z okazji 100-lecia naszej Uczelni organizowanych jest wiele zdarzeń, także artystycznych. Jednym z nich, dość szczególnym, jest spektakl poetycko – muzyczny „Dzień dobry Grzegorzewska”, powstały pod patronatem Instytutu Pedagogiki i Zakładu Wychowania Literackiego i Muzycznego.

Szczególne było to zdarzenie, gdyż zarówno teksty, muzyka jak i wykonanie, są efektem pracy wyłącznie naszych wykładowców i naszych studentów.

Teksty (Magdalena Ostolska) inspirowane były życiem i twórczością Grzegorzewskiej. Są więc piosenki o Niej samej, o miłości, o czekaniu, o przyjaźni... Sensem spektaklu jest człowiek i człowieczeństwo, emocje, które bardziej nas opisują niż nasze osiągnięcia i tytuły. Muzyka (Adam Pietruszka) jest rytmiczna, liryczna i tańeczna. Każdy znajdzie tu ten swój jeden – ulubiony kawałek. Studenci ogromnie zaangażowani w projekt, dali odgrywanym postaciom swoje głosy, serca i wrażliwość, a potencjał w nich ogromny. Liczymy, że jeszcze nie raz dadzą się poznać szerszej publiczności.

Spektakl zbudowany jest w oparciu o dziewięć piosenek, połączonych w całość krótkimi

scenkami aktorskimi. Fabuła jest prosta: Grupa losowo dobranych wykładowców i studentów, którzy prawie się nie znają, ma wymyślić w ciągu przerwy między zajęciami, hasło do gry terenowej tworzonej z myślą o Marii Grzegorzewskiej. Na początku nikt nie jest do zadania entuzjastycznie nastawiony...

Spektakl, odbył się 1.06.2022 i otworzył prestiżową Konferencję Rektorów Uczelni Warszawskich (KRUW).

Na scenie mogliśmy zobaczyć zespół Studentów w składzie: Oliwia Fanslau, Daniel Górski, Kamil Klimañski, Zosia Dróždź, Marika Kaczmarczyk, Ola Przetak, Bartek Rózio, Nina Gąsowska. Przy instrumentach: Adam Pietruszka – gitara, Piotr Chróściak, Zosia Dróždź – pianino, Daniel Górski – Kontrabas.

Przedstawienie zostało bardzo ciepło przyjęte zarówno przez młodzież obecną na widowni jak i przez Rektorów

warszawskich uczelni. Życzymy młodym aktorom samych sukcesów i również dołączamy się do oklasków.

Poniżej jeden z tekstów piosenek, inspirowany wspomnieniem Marii Grzegorzewskiej, które opisała w jednym z listów:

POMNIK

*Samotne pomniki cicho marzną
na placach*

*Latem stada gołębi zostawiają
im coś*

*Śnieg szyje im płaszcz i czapki
na głowach*

*Więc bycie pomnikiem pa-
skudne jest dość.*

R:

*A ja jestem Maryla, lubię
ludzi i kwiaty*

*Latem jeżdżę z Warszawy
do Tatr*

*I zajęć mam zawsze reper-
tuar bogaty*

*Widzicie więc, nie mogę
w miejscu stać*

*Przy pomnikach ludzie zadzie-
rają głowy*

*Nie pogada z pomnikiem żaden
samotny gość*

*Taki pomnik w nocy pewnie
boi się sowy*

*Więc bycie pomnikiem – kiep-
ski pomysł dość*

R:

*A ja kocham ludzi i mówię
wam szczerze*

*Ja nie chcę być pomnikiem,
ideałem wśród chmur*

*Sens ma dobro, miłość i głę-
boko w nie wierzę*

*Nie pomnik lecz człowiek to
dla nas jest*

Fot. T.Piotrowski

MO

Listy do M...

„Kolego, chcę dzisiaj pomówić z Tobą o tym, co może już sam zaobserwowałaś w życiu i uświadomiłaś sobie, bez żadnego zresztą zapewne zdziwienia. Prawda to bowiem stara, dawno stwierdzona, wiecznie jednak żywa. Prawda, że wyniki każdej pracy w dużej mierze zależą od tego, kto ją wykonał i kim on jest jako człowiek, jaki jest jego stosunek do drugiego człowieka, czy interesuje go dola i los innych ludzi, czy chce im dopomóc, czy wpatrzone jest tylko w swój własny los i jego bieg? Słowem, jaki to jest człowiek, jaka jest jego wartość wewnętrzna, jaką ma postawę w stosunku do ludzi, życia i pracy. Prawda to bowiem wiecznie żywa, że poza przygotowaniem zawodowym

człowieka, poza jego wykształceniem najistotniejszą, najbardziej podstawową i decydującą wartością w jego pracy jest jego Człowieczeństwo. Najbogatsza to i najcenniejsza wartość stwierdzana zawsze i wszędzie przez wszystkich czujących i myślących ludzi, opiewana w poezjach, legendach i baśniach, wyrażana w obrazach, rzeźbach i pieśniach – tak widocznie głęboko żyje w duszach ludzkich i taka jest ich tęsknota, żeby ją można było widzieć wszędzie, żeby wypełniała świat, żeby ją każdy rozumiał, odczuł i stosował w życiu.

Posłuchaj, opowiem Ci, jak ją wyraził nieznany nikomu z nazwiska, żyjący przed pięcioma wiekami malarz w jednym z pięknych, starych, dREW-

nianych kościołów naszych na Podhalu (...). Tyle kształtów i barw, ale czas powłókł je mgłą jakby szarawą, przyćmił, kazał mówić wiekom.

Zdumiewa się człowiek patrząc na to wszystko!...”

Fragment listów do Młodego Nauczyciela Marii Grzegorzewskiej.

Poniżej jeden z tekstów piosenek zaprezentowanych podczas spektaklu poetycko-muzycznego *Dzień dobry Grzegorzewska*, inspirowanego wspomnieniem patronki APS.

Człowiek

W Dębnie kościółek jest mały

Stare w nim deski skrzypiały

Od lat 700 bez mała

Modlitwa cicha tam brzmiała

Taki on właśnie był

W róg ołtarza wciśnięty

Stoi Archanioł tam święty

Michał z mieczem i wagą

Sławny swoją odwagą

Taki tam obraz był

Na wagę diabeł podskoczył

I kamień młyński tam wtoczył

Bo chciał być ważny najbardziej

Człowieka mając w pogardzie

Taki on sprytny był

A człowiek na drugiej szali

A święci mocy mu dali

By człowiek miłością ich zbrojny

Przeważył szale tej wojny,

By większy niż diabeł był

Bo człowiek znaczy wiele

Dla Boga co go w swym dziele

Wywyższył nad wszystkie stany

I jest on zawsze wybrany

Więc ty sam też nie gardź nim

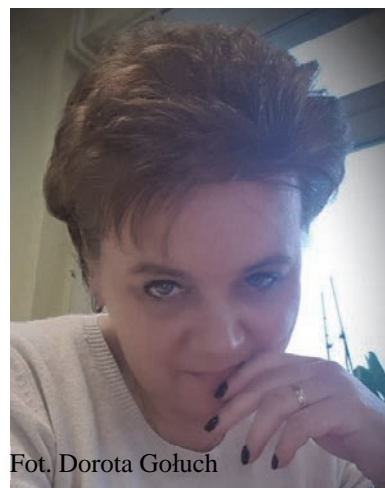
MO

Kącik Pani Dorotki

Szanowni Państwo,

Uprzejmie przypominam o ważnych terminach.

Fot. Dorota Gołuch

24.06.2022r. (piątek) – zgłoszenie przez nauczycieli akademickich dyżurów obowiązujących w okresie wakacji.

04 lipca 2022r. – złożenie przez nauczycieli akademickich w sekretariacie Instytutu, Kart zrealizowanego obciążenia dydaktycznego.

Protokoły i egzaminy

STUDIA STACJONARNE:

14.06.22r. (wtorek) – ostatni dzień zajęć dydaktycznych w semestrze letnim.

PROTOKOŁY – zaliczenie do 14 czerwca 2022r. (wtorek).

15.06–30.06.22r. – letnia sesja egzaminacyjna (przeprowadzenie egzaminów w pierwszym terminie).

15.06–15.07.22r. – egzaminy dyplomowe.

PROTOKOŁY – zaliczenie na ocenę w tym seminarium dyplomowe do 03 lipca 2022r. (niedziela), egzamin 10 lipca 2022r. (niedziela).

30.06.22r. – ostatni dzień składania prac dyplomowych w systemie APD i zatwierdzania raportu z systemu antplagiatowego przez promotora.

01.07–31.08.22r. – przerwa wakacyjna.

01.09–10.09.22r. – letnia sesja poprawkowa (przeprowadzenie egzaminów i zaliczeń na ocenę poprawkowych).

PROTOKOŁY – zaliczenie na ocenę poprawkowe, egzamin poprawkowy do 18 września 2022r. (niedziela), zaliczenie praktyk 30 września 2022r. (piątek).

12.09–30.09.22r. – egzaminy dyplomowe studentów, którzy uzyskali zgodę Dyrektora studiów na przesunięcie terminu złożenia pracy dyplomowej.

30.09.2022r. (piątek) – zaliczenie praktyk.

30.09.2022r. (piątek) – ostatni dzień semestru letniego.

STUDIA NIESTACJONARNE:

15.06–15.07.22r. – egzaminy dyplomowe

30.06.22r. – ostatni dzień składania prac dyplomowych w systemie APD i zatwierdzania raportu z systemu antplagiatowego przez promotora.

02–03.07.22r. – letnia sesja egzaminacyjna (przeprowadzenie egzaminów w pierwszym terminie)

PROTOKOŁY – zaliczenie do 01 lipca 2022r. (piątek), zaliczenie seminarium dyplomowego do 03 lipca 2022r. (niedziela).

PROTOKOŁY – zaliczenie na ocenę, egzamin do 10 lipca 2022r. (niedziela).

01.09–09.09.22r. – letnia sesja poprawkowa (przeprowadzenie egzaminów i zaliczeń na ocenę poprawkowych).

PROTOKOŁY – zaliczenie na ocenę poprawkowe, egzamin poprawkowy do 18 września 2022r. (niedziela), zaliczenie praktyk 30 września 2022r. (piątek).

12.09–30.09.22r. – egzaminy dyplomowe studentów, którzy uzyskali zgodę Dyrektora studiów na przesunięcie terminu złożenia pracy dyplomowej.

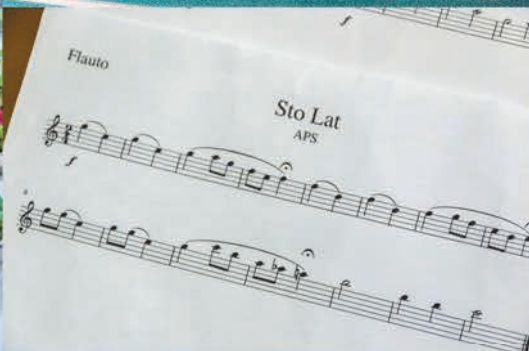
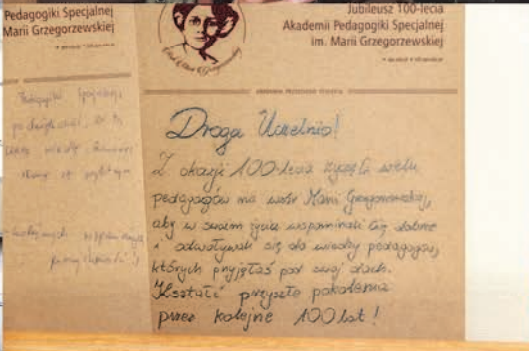
30.09.2022r. (piątek) – zaliczenie praktyk.

30.09.2022r. (piątek) – ostatni dzień semestru letniego.

Dorota Gołuch

Tel. (22) 589-36-56

Email: sekretariatip@aps.edu.pl

Fot. T.Piotrowski, M.Ostolska, A.Pietruszka